

Gomendatutako liburua:

-Thomson, Belinda. "Postimpresionismo". Ediciones Encuentro. Madrid. 1999.

POST-INPRESIONISMOA

XIX. mendearen azkenaldian Post-impresionismo izenaz ezagutu zen Frantzia sortutako joera piktorko multzo bat. Joera horren barneko lau artista dira aipagarrienak: V. Van Gogh, P. Gauguin, P. Cezanne eta Toulouse-Lautrec. Horietariko bakoitza mende hasierarekin batera arte berri baten zutabe gisa erakusten da eta pinturarako mintzaira berri bat asmatu zutela esan daiteke. Mintzaira horren ezaugarri batzuk oraindik bizirik mantentzen dira gaur egungo artearen proposamenetan ikus daitekeenez.

Post-impresionisten multzoa hurrengo egoeran sortu zen batik bat: lehenik, garai horretan impresionismoa akademiaren aurka jo zuen eta aurkako jarrera hori post-impresionismoan ere eman zen; bigarrenez impresionismoaren agorraldi edo amaieraren aurrean pintore hauek lan esperimentalak burutu zituzten. Egoera honetan, mendearen hasieran aurkikuntza piktorkoak agertu ziren eta zenbait pintore aurrerapen horietara lotu ziren. Haien zerbitu aurkitu nahi zutela zekiten, baina ez zekitena zen zer aurkitu zuten. Cezanne, Van Gogh, Gauguin-en dokumentuetan oso ondo adierazten da sententzia hori.

Post-impresionismoko artistak bi taldetan banatzen dira: lehenengoa pinturaren formalizazioari ekin ziotenak (Cezanne). Kanpoko errealitatean dagoen irudikapen mimetikoari uko egin zioten eta jarrera autoerreflexibo batetik mendearen lehen hamarkadan jaiotako pintura abstraktura hurbildu ziren. Bigarren taldea Gauguin eta V. Gogh-ek osatzen zuten. Hauek eta aurreko aitzindari batzuek (Munch eta Ensor-rekin) joera espresionista eta sinbolista sortarazi zuten, Alemanian bereziki, 1933. urterarte hain zuzen, naziek adierazpen artistiko horiek galerazi arte.

Haiengandik beste ezaugarri bat dugu: arte-objektua burutzeko eta ondorengo analisia egiteko beti metodo berbera erabili zuten. Cezanne-ren jarraitzaile aipagarrienak: Picasso, Mondrian eta Kandisky. Eta Gauguin-en jarraitzaileak: fauveak, espresionista alemaniarrak.

GAIARAKO ARTELAN INTESGARRIAK

PAUL CEZANNE

- “Louis-Auguste Cezanne-ren erretratua” (1867)
- “Achille Empereur” (1870)
- “Paul Alexis, Zolari esku-idatzia irakurtzen” (1870)
- “Orgia” (1872)
- “Olimpia modernoa” (1873)
- “Bizkotzoak eta fruta-ontzia” (1877)
- “L’Estaque-n itsasoa” (1879)
- “Autoerretratua kapelarekin” (1882)
- “Sagarrik eta platera bizkotzoekin” (1882)
- “Hiru bainulari” (1882)

- “Lorontzi urdina” (1887)
- “Pierrot eta Arlekin” (1888)
- “Sainte-Victoire mendia pinu altutik” (1887)
- “Cezanneren emaztea negutegian” (1890)
- “Probenzako mendiak eta dolinak” (1890)
- “Karta-jokalariak” (1892)
- “Emakumea eta kafe-ontzia” (1894)
- “Baserritarra brusa urdinarekin” (1900)

PAUL GAUGUIN

- “Autoerretatu pintura-astoaren aurrean” (1885)
- “Mango-bilketa” (1887)
- “Neskatxo bretoiek korroan jolastuz” (1888)
- “Sermoiaren ondoren irudipena edo Jacob-en borroka aingeruarekin” (1888)
- “Vicent van Gogh-ek eguzkiloreak pintatuz” (1888)
- “Angela ederra” (1889)
- “Kristo Horia” (1889)
- “Birjintasunaren galera edo udaberriaren sarrera” (1891)
- “Tahiti-ko emakumeak edo hondartzan” (1891)
- “La Orana María” (1892)
- “Te faaturuma (haserratua)” (1891)
- “Manao Tupapau (hildakoen izpirituak zaintzen du)” (1892)
- “Tahitiko bi emakume hondartzan” (1892)
- “Mata Mua (beste aldi batean)” (1892)
- “Nafea Faaipoipo (Noiz ezkunduko zara?)” (1892)
- “Javako Annah” (1894)
- “Te rerioa (ametsa)” (1897)
- “Nondik gatoz? Nortzuk gara? Nora goaz?” (1898)
- “Tahitiko Pastoralak” (1898)
- “Hiva Oa-ko aztia” (1902)

VICENT VAN GOGH

- “Ehulea” (1884)
- “Patatajaleak” (1885)
- “La Sirène jantokia Asnieres-en” (1887)
- “El père Tanguy” (1887)
- “Pariseko eleberriak” (1888)
- “Belauntziak Saintes-Maries-en” (1888)
- “Lorontzia hamabi eguzkiloreekin” (1888)
- “Gau izarrez beteta” (1888)
- “Kafetegia gauez” (1888)
- “Kafetegiko terraza la Place du Forum-en” (1888)
- “Autoerretatu belarri bendatuarekin” (1889)
- “Saint-Paul-eko hospitala Saint-Remy-en” (1889)
- “Presoen erronda” (1890)
- “Arles-eko gela” (1889)

- “Gari-soro alzifrearekin” (1889)
- “Gau izarrez betea” (1889)
- “Gachet medikuaren lorategia” (1890)
- “Errepide alzifrearekin” (1890)
- “Auvers-eko eliza” (1890)
- “Gachet medikua” (1890)
- “Gari-soroa beleekin” (1890)

TOULOUSE-LAUTREC

- “Autoerretatu ispiluaren aurrean” (1880)
- “Routy gaztea Céleyran-en” (1882)
- “Marie pottoloa” (1884)
- “Vicent van Gogh-en erretratua” (1887)
- “Mademoiselle Marie Dihau pianoan” (1890)
- “Moulin Rougen dantza” (1890)
- “Moulin Rouge: la Goulue” (1891)
- “Ingeles bat Moulin Rougen” (1892)
- “La Rue des Moulines-eko gela” (1894)
- “Pailaso-emakumea Cha-U-Kao” (1895)
- “Toilette” (1896)